MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

1144

Na temelju članka 147. Zakona o zračnom prometu (»Narodne novine«, broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14), ministar mora, prometa i infrastrukture, uz suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove i ministra nadležnog za poslove obrane donosi

PRAVILNIK

O ODOBRAVANJU LETOVA INOZEMNIH ZRAKOPLOVA U HRVATSKOM ZRAČNOM PROSTORU

DIO PRVI
OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se uvjeti i način podnošenja zahtjeva kao i izdavanja odobrenja za letenje inozemnih civilnih i inozemnih državnih zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru.

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. *hrvatski operatori zrakoplova:* operatori zrakoplova koji imaju poslovni nastan u Republici Hrvatskoj i operativnu licenciju izdanu sukladno EU propisu,

2. *inozemni civilni zrakoplov:* zrakoplov kojim operira operator zrakoplova iz treće zemlje,

3. *inozemni državni zrakoplov:* zrakoplov upisan u registar druge države koji se u skladu s međunarodnim ugovorima upotrebljava u vojne, carinske i policijske svrhe i zrakoplov koji se upotrebljava za prijevoz osoba koje uživaju poseban status,

4. *odobrenje:* službeno dopuštenje operatoru za letenje zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru i slijetanje na aerodrome na teritoriju Republike Hrvatske, izdano od nadležnog tijela Republike Hrvatske,

5. *odobrenje operatora treće zemlje (EASA TCO Authorisation):* tehničko odobrenje koje je operatoru izdala Europska agencija za sigurnost zračnog prometa (European *Aviation Safety Agency – EASA)* sukladno Uredbi (EU) br. 452/2014 od 29. travnja 2014. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama operatora iz trećih zemalja (SL L 133, 6. 5. 2014.), (u daljnjem tekstu Uredba (EU) 452/2014).

6. *povremeni zračni prijevoz:* prijevoz putnika, tereta i/ili pošte koji nije linijski. Kategorije povremenog zračnog prijevoza su:

a) letovi za vlastite potrebe – letovi koji se obavljaju u skladu s ugovorom sklopljenim sa samo jednom fizičkom ili pravnom osobom za cijeli kapacitet zrakoplova, koji snosi sve troškove povezane s tim letom pri čemu niti jedan dio kapaciteta ne smije biti preprodan trećim osobama,

b) Inclusive tour (charter) letovi – letovi koji se obavljaju u skladu s ugovorom sklopljenim s jednom ili više putničkih agencija za prijevoz putnika za cijeli kapacitet zrakoplova, a koji prijevoz čini sastavni dio osnovnog paketa grupnog povratnog ili kružnog putovanja putnika u cijelosti ili djelomično obavljen zračnim prijevozom po unaprijed javno objavljenoj jedinstvenoj cijeni te dostupan svim zainteresiranim osobama pod jednakim uvjetima,

c) letovi za posebne događaje – letovi kojima se obavlja povratni prijevoz jedne ili više grupa putnika koji svi sudjeluju u istom događaju sportskog, vjerskog, kulturnog, profesionalnog ili drugog karaktera prema ugovoru sklopljenom s jednom ili više putničkih agencija za cijeli kapacitet zrakoplova,

d) taksi letovi – povremeni putnički letovi na zahtjev čiji broj komercijalno iskoristivih putničkih sjedala ne prelazi osam, uz uvjet da je odredište izabrano od najmoprimca te da se nijedan dio kapaciteta zrakoplova ne preprodaje javnosti ili trećim osobama,

e) ostali povremeni letovi – letovi koji ne pripadaju niti jednoj gore navedenoj kategoriji, a obavljaju se na temelju ugovora o prijevozu sklopljenom između naručitelja i operatora zrakoplova koji obavlja prijevoz.

7. *privatni let:* let kojeg operator zrakoplova u planu leta deklarira kao nekomercijalni let,

8. *serija letova:* niz od pet ili više letova ugovorenih istim ugovorom o prijevozu,

9. *Čikaška konvencija:* znači Konvencija o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, od 7. prosinca 1944. godine i njezini prilozi.

Letenje inozemnih zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru

Članak 3.

(1) Inozemni operatori zrakoplova smiju letjeti u hrvatskom zračnom prostoru u skladu s odredbama međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku, EU propisa, Zakona o zračnom prometu te ukoliko udovoljavaju uvjetima za izdavanje odobrenja utvrđenima ovim Pravilnikom.

(2) Inozemni operatori zrakoplova moraju obavljati letove sukladno uvjetima i ograničenjima sadržanima u izdanom odobrenju.

Prijevoz opasnih roba

Članak 4.

(1) Na prijevoz opasnih roba u zračnom prometu primjenjuju se odredbe posebnih propisa kojima se uređuje prijevoz opasnih roba.

(2) Zahtjev za izdavanje odobrenja za prelet ili slijetanje na teritorij Republike Hrvatske radi prijevoza opasnih roba inozemnim civilnim zrakoplovima dostavlja se Agenciji najkasnije sedam radnih dana prije planiranog datuma leta. Obrazac zahtjeva za odobravanjem prijevoza opasnih roba dostupan je na internetskim stranicama Agencije.

Letovi za koje nije potrebno odobrenje

Članak 5.

Odobrenje iz članka 3. ovoga Pravilnika nije potrebno za:

a) privatne letove inozemnih civilnih zrakoplova registriranih u državi stranci Čikaške konvencije,

b) prelete i tehnička slijetanja inozemnih civilnih zrakoplova registriranih u državi stranci Čikaške konvencije, osim za prelete s opasnim robama,

c) hitne medicinske letove,

d) let zrakoplovom u uvjetima potrebe slijetanja u nuždi,

e) let zrakoplovom u humanitarne svrhe,

f) let zrakoplovom u svrhu potrage i spašavanja,

g) letove za koje je Zakonom o zračnom prometu ili posebnim propisima propisano da se ne izdaje odobrenje.

DIO DRUGI
ODOBRENJE ZA OBAVLJANJE USLUGA LINIJSKOG ILI POVREMENOG ZRAČNOG PRIJEVOZA

Zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje usluga linijskog zračnog prijevoza

Članak 6.

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje usluga linijskog zračnog prijevoza dezignirani inozemni operator zrakoplova podnosi Agenciji pisanim putem trideset dana prije prvog leta ukoliko međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku nije utvrđeno drukčije. Zahtjev se podnosi u obliku reda letenja na obrascu zahtjeva za izdavanje odobrenja za obavljanje usluga linijskog zračnog prijevoza.

(2) Obrazac zahtjeva mora biti pravilno ispunjen i potpisan od strane odgovorne osobe inozemnog operatora zrakoplova koji podnosi zahtjev.

(3) Obrazac zahtjeva dostupan je na internetskim stranicama Agencije.

(4) Zahtjev iz stavka 1. ovog članka treba sadržavati podatke koji su važni za izdavanje odobrenja za letenje i izvršenje leta i to:

1. naziv operatora zrakoplova,

2. broj leta,

3. ukoliko je na snazi ugovor o letovima sa skupnom oznakom (code-sharing *agreement),* navesti oznake i brojeve letova marketinškog i operativnog operatora zrakoplova,

4. tip i registracijske oznake zrakoplova,

5. kapacitet zrakoplova,

6. tjedni broj i raspored letova,

7. mjesto uzlijetanja i slijetanja zrakoplova.

(5) Red letenja utvrđuje se posebno za ljetno, a posebno za zimsko prometno razdoblje osim ako Zakonom o zračnom prometu ili međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku nije propisano drukčije.

(6) Zahtjev za izdavanjem odobrenja za letenje, na temelju ugovora o letovima sa skupnom oznakom, zasebno podnose i operativni i marketinški operator zrakoplova.

(7) Operator zrakoplova dužan je bez odgađanja dostaviti Agenciji na odobravanje i sve naknadne promjene koje se odnose na odobreni let/letove.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje usluga povremenog zračnog prijevoza

Članak 7.

(1) Ukoliko međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku nije utvrđeno drukčije, zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje usluga povremenog zračnog prijevoza inozemni operator zrakoplova podnosi Agenciji pisanim putem na obrascu zahtjeva za izdavanje odobrenja za obavljanje usluga povremenog zračnog prijevoza i to za:

a) jedan do četiri leta u povremenom zračnom prijevozu: najkasnije tri radna dana prije datuma predviđenog leta,

b) seriju letova (pet i više) u povremenom zračnom prijevozu: petnaest radnih dana prije početka prvog leta.

(2) Zahtjev za izdavanje odobrenja za letove u povremenom zračnom prijevozu treba sadržavati podatke koji su važni za izdavanje odobrenja i izvršenje leta i to:

1. naziv operatora zrakoplova,

2. broj leta,

3. tip i registracijske oznake zrakoplova,

4. svrha leta (kategorija povremenog prijevoza)

5. vremenska distribucija letenja (po danima, tjednima, mjesecima),

6. mjesto slijetanja i uzlijetanja zrakoplova,

7. naziv naručitelja usluge povremenog zračnog prijevoza.

(3) Obrazac zahtjeva mora biti pravilno ispunjen i potpisan od strane odgovorne osobe inozemnog operatora zrakoplova koji podnosi zahtjev.

(4) Obrazac zahtjeva dostupan je na internetskim stranicama Agencije.

(5) Inozemni operator zrakoplova dužan je bez odgađanja dostaviti Agenciji na odobravanje i sve naknadne promjene koje se odnose na već odobreni let.

Uvjeti za izdavanje odobrenja koja omogućavaju korištenje prometnih prava četvrte, pete i sedme zračne slobode u povremenom prometu

Članak 8.

(1) Prometna prava četvrte, pete i sedme zračne slobode mogu se iznimno odobriti inozemnim operatorima zrakoplova pod uvjetima da:

a) postoji uzajamnost izdavanja takvog odobrenja za letenje hrvatskim operatorima zrakoplova u državi operatora zrakoplova koji podnosi takav zahtjev i

b) inozemni operator zrakoplova koji podnosi takav zahtjev od svih hrvatskih operatora prethodno ishodi izjavu o suglasnosti (non-objection *letter)* za takvo letenje osim ako međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku ili Zakonom o zračnom prometu nije utvrđeno drukčije.

(2) Uz zahtjev za izdavanjem odobrenja koji se podnosi Agenciji, inozemni operator zrakoplova prilaže i izjave o suglasnosti (non-objection *letter)* za obavljanje letova četvrte, pete ili sedme zračne slobode dobivene od svih hrvatskih operatora. Hrvatski operatori dužni su odgovoriti na zahtjev inozemnog operatora zrakoplova u roku od dva radna dana, a u slučaju taksi leta u roku od jednog radnog dana od dana zaprimanja zahtjeva.

(3) Ako hrvatski operator nije odgovorio na zahtjev inozemnog operatora zrakoplova u roku navedenom u stavku 2. ovog članka, smatrat će se da je dao suglasnost na obavljanje traženih letova od strane tog inozemnog operatora zrakoplova.

(4) Ukoliko hrvatski operator izrijekom odbije dati svoju suglasnost, smatrat će se da je time preuzeo obvezu obavljanja traženih letova.

(5) Zahtjev iz stavka 2. ovoga članka inozemni operator zrakoplova dužan je podnijeti Agenciji u rokovima iz članka 7. stavka 1. ovog Pravilnika zajedno s pribavljenim izjavama o suglasnosti hrvatskih operatora i uz dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 9. ovoga Pravilnika.

(6) Zahtjev iz stavka 2. ovog članka za izdavanje odobrenja za prometna prava četvrte, pete i sedme slobode razmatrat će se izdvojeno, od slučaja do slučaja, uzimajući u obzir načelo uzajamnosti, očitovanja hrvatskih operatora zrakoplova, interese gospodarskih subjekata koji sudjeluju u ostvarenju tih letova, kao i interese i prava putnika.

(7) Odobrenje iz stavka 1. ovog članka izdaje Agencija na temelju prethodno zatraženog mišljenja ministarstva nadležnog za civilni zračni promet.

Uvjeti za izdavanje odobrenja za obavljanje usluga linijskog ili povremenog zračnog prijevoza

Članak 9.

U svrhu izdavanja odobrenja za obavljanje usluga linijskog ili povremenog zračnog prijevoza operator zrakoplova mora:

a) imati odobrenje operatora treće zemlje ili dostaviti valjanu jednokratnu obavijest za obavljanje povremenih letova kako je predviđeno odredbama Uredbe EU 452/2014,

b) dostaviti Agenciji valjanu potvrdu o osiguranju *(Certificate of Insurance)* operatora zrakoplova od odgovornosti za štetu prouzročenu putnicima, prtljazi, teretu i trećim osobama u propisanim iznosima u skladu s EU propisom o osiguranju zračnih prijevoznika i operatora zrakoplova,

c) dostaviti presliku ugovora o povremenom prijevozu putnika ili robe sklopljenog s naručiteljem prijevoza ili jednakovrijedni dokument sastavljen na engleskom jeziku,

d) dostaviti izjave o suglasnosti hrvatskih operatora zrakoplova iz članka 8. ovog Pravilnika kada je primjenjivo,

e) biti označen kao »zračni prijevoznik tereta ili pošte koji obavlja prijevoz u Uniju iz zračne luke treće zemlje« (ACC3) sukladno EU propisima iz područja zaštite civilnog zračnog prometa, ukoliko uslugama linijskog ili povremenog zračnog prijevoza obavlja i aktivnosti prijevoza tereta ili pošte iz zračne luke treće zemlje,

f) na zahtjev dostaviti program zaštite civilnog zračnog prometa sastavljen na engleskom jeziku i/ili potvrdu o odobravanju programa zaštite od nadležnih zrakoplovnih vlasti države u kojoj je registriran operator zrakoplova, te

g) na zahtjev Agencije, dostaviti i druge podatke i dokumentaciju vezanu uz traženu operaciju koju Agencija ocijeni važnom za postupanje po zahtjevu.

Izdavanje odobrenja za obavljanje usluga linijskog ili povremenog zračnog prijevoza

Članak 10.

Odobrenje za obavljanje usluga linijskog ili povremenog zračnog prijevoza operatoru zrakoplova izdaje Agencija u pisanom obliku i sadržava podatke o letu koje podnosi operator zrakoplova, broj odobrenja te uvjete i ograničenja.

Uskraćivanje izdavanja odobrenja za obavljanje usluga linijskog i povremenog zračnog prijevoza

Članak 11.

(1) Odobrenje se neće izdati ako nije ispunjen jedan od uvjeta iz članka 9. ovog Pravilnika te ako:

1. operator zrakoplova podliježe zabrani letenja u skladu s Uredbom EZ br. 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2005. o uspostavi popisa zračnih prijevoznika Zajednice na koje se primjenjuje zabrana operiranja unutar Zajednice i o informiranju putnika u zračnom prometu o identitetu zračnog prijevoznika koji izvodi let ili

2. ministarstvo nadležno za civilni zračni promet nije dalo prethodno pozitivno mišljenje o podnesenom zahtjevu za izdavanje odobrenja u skladu sa Zakonom o zračnom prometu i člankom 8. stavkom 7. ovoga Pravilnika.

(2) Agencija dostavlja odbijenicu iz stavka 1. ovoga članka i pružatelju usluga u zračnoj plovidbi koji mora uskratiti odobrenje kontrole zračnog prometa operatoru zrakoplova kojem je izdana odbijenica.

DIO TREĆI
POSEBNE ODREDBE U VEZI S IZDAVANJEM DIPLOMATSKIH ODOBRENJA ZA LETENJE INOZEMNIH DRŽAVNIH ZRAKOPLOVA

Vrste diplomatskih odobrenja

Članak 12.

Diplomatsko odobrenje za inozemne državne zrakoplove za prelet hrvatskog zračnog prostora ili za slijetanje na teritorij Republike Hrvatske može se izdati kao pojedinačno ili godišnje diplomatsko odobrenje.

Zahtjev za izdavanje pojedinačnog diplomatskog odobrenja za letenje u hrvatskom zračnom prostoru za inozemne državne zrakoplove

Članak 13.

(1) Diplomatske misije odnosno konzularni uredi akreditirani u Republici Hrvatskoj dostavljaju zahtjev za izdavanje pojedinačnog diplomatskog odobrenja ministarstvu nadležnom za vanjske poslove:

1. pet radnih dana prije planiranog leta

2. sedam radnih dana prije planiranog leta ukoliko se zrakoplovom prevoze opasne robe.

(2) Zahtjev za izdavanje diplomatskog odobrenja se podnosi na Obrascu zahtjeva *(Diplomatic Clearance Application Form)* iz Dodatka 1 ovoga Pravilnika.

(3) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove potpuno ispunjene obrasce zahtjeva iz stavka 2. ovog članka prosljeđuje na suglasnost ministarstvu nadležnom za poslove obrane i Agenciji u skladu s odredbama Zakona o zračnom prometu.

Izdavanje pojedinačnog diplomatskog odobrenja

Članak 14.

(1) Pojedinačno diplomatsko odobrenje izdaje se podnositelju zahtjeva diplomatskim putem na način da se u obrazac zahtjeva iz članka 13. ovoga Pravilnika upiše broj diplomatskog odobrenja za prelet/slijetanje *(Diplomatic Overflight/Landing Clearance Number)* inozemnog državnog zrakoplova.

(2) Broj diplomatskog odobrenja iz stavka 1. ovog članka sastoji se od sljedećih oznaka:

– DC (Diplomatic clearance)

– Ravna crtica

– Broj koji čine dvoznamenkasti broj oznake za dan, dvoznamenkasti broj oznake za mjesec u kojem se izdaje odobrenje te troznamenkasti redni broj državnog zrakoplova za koji se tog dana izdaje odobrenje

– Kosa crta

– Dvoznamenkasta oznaka kalendarske godine izdavanja odobrenja (dvije zadnje znamenke godine).

Izdavanje godišnjeg diplomatskog odobrenja

Članak 15.

(1) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi postupak za izdavanje godišnjeg diplomatskog odobrenja za prelete odnosno slijetanja inozemnih državnih zrakoplova na zahtjev diplomatske misije odnosno konzularnog ureda države podnositeljice zahtjeva.

(2) Godišnje diplomatsko odobrenje za prelete odnosno slijetanja državnih zrakoplova može se izdati i na zahtjev međunarodne organizacije ako Republiku Hrvatsku na izdavanje takvog odobrenja obvezuju međunarodno preuzete obveze.

(3) Ispunjenje uvjeta uzajamnosti za izdavanje godišnjeg diplomatskog odobrenja za inozemne državne zrakoplove utvrđuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove. Uzajamnost se odnosi na utvrđivanje postojanja pravnih uvjeta za izdavanje godišnjeg diplomatskog odobrenja za hrvatske državne zrakoplove.

(4) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove zahtjev za izdavanjem godišnjeg diplomatskog odobrenja iz stavka 1. ovog članka prosljeđuje na suglasnost ministarstvu nadležnom za poslove obrane i Agenciji u skladu s odredbama Zakona o zračnom prometu.

(5) Godišnje diplomatsko odobrenje iz stavka 1. ovoga članka može se izdati u sljedeće svrhe:

– prijevoz osoba koje uživaju poseban status,

– prijevoz diplomatske pošte,